

واحد استان گیلان

عنوان دوره:

قوانین و مقررات مالی و معاملاتی در شهرداری ها (۳)

گرد آورنده و مدرس:

آقای ابرقویی

گروه آموزش مجازی

LMS

تحويل قطعی، بارعایت قرارداد مسترد می گردد.

پیمانکاری تواند وجوه سپرده تضمین حسن انجام کار را طبق دستورالعمل نافذ در زمان ارجاع کار که شماره و تاریخ آن در اسناد و مدارک پیمان درج شده است دریافت کند.

۵-۱-۱۱-۲۱. پیش پرداخت

کارفرما موافقت دارد که به منظور تقویت بنیه مالی پیمانکار، مبلغی به عنوان پیش پرداخت به پیمانکار پرداخت کند. میزان، روش پرداخت و چگونگی واریز پیش پرداخت و دیگر ضوابط آن، بر اساس دستورالعمل مربوط است که در زمان ارجاع کار نافذ بوده و شماره و تاریخ آن در اسناد و مدارک پیمان درج شده است. پیمانکار در موعدهای مقرر در دستورالعمل پیش گفته، برای دریافت هر یک از اقساط پیش پرداخت، درخواست خود را به مهندس مشاور می نویسد، کارفرما پس از تأیید مهندس مشاور، هر قسط پیش پرداخت را در مقابل تضمین تعیین شده در دستورالعمل بدون اینکه وجوهی از آن کسر شود، پرداخت می نماید. مهلت پرداخت هر قسط پیش پرداخت (مدت تعیین شده در قرارداد) از تاریخ درخواست پیمانکار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است، یا مدتی که در قرارداد قید شده، ارائه تضمین از سوی پیمانکار، هر کدام که بیشتر است، می باشد.

۵-۱-۱۱-۲۲. پرداختها

- در آخر هر ماه، پیمانکار، وضعیت کارهای انجام شده از شروع کار تا تاریخ راکه طبق نقشه های اجرایی، دستور کارها و صورت مجلس هاست اندازه گیری می نماید و مقدار مصالح و تجهیزات پای کار را تعیین می کند، سپس بر اساس فهرست بهای منضم به پیمان، مبلغ صورت وضعیت را محاسبه کرده و آن را در آخر آن ماه تسلیم مهندس ناظر می نماید. مهندس مشاور، صورت وضعیت پیمانکار را از نظر تطبیق با اسناد و مدارک پیمان کنترل کرده و در صورت لزوم با تعیین دلیل اصلاح می نماید و آنرا در مدت حداکثر (مدت تعیین شده در قرارداد) از تاریخ دریافت از سوی مهندس ناظر برای کارفرما ارسال می نماید و مراتب را نیز به اطلاع پیمانکاری رساند. کارفرما صورت وضعیت کنترل شده از سوی مهندس مشاور را رسیدگی کرده و پس از کسر وجوهی که بابت صورت وضعیت های موقت قبلی پرداخت شده است و همچنین اعمال کسور قانونی و کسور متعلقه طبق پیمان، باقیمانده مبلغ قابل پرداخت به پیمانکار را حداکثر ظرف (مدت تعیین شده در قرارداد) از تاریخ وصول صورت وضعیت، با صدور چک به نام پیمانکار، پرداخت می کند. با پرداخت صورت وضعیت موقت، تمام

واحد استان گیلان

کارها و مصالح و تجهیزاتی که در صورت وضعیت مزبور درج گردیده است متعلق به کارفرماست، لیکن به منظور اجرای بقیه کارهای موضوع پیمان، به رسم امانت، تاموقع تحویل موقت، در اختیار پیمانکار قرار می‌گیرد. مقادیر درج شده در صورت وضعیت‌های موقت و پرداخت‌هایی که بابت آنها بعمل می‌آید جنبه موقت و علی الحساب دارد و هر نوع اشتباه اندازه گیری و محاسباتی و جز اینها، در صورت وضعیت‌های بعدی یا در صورت وضعیت قطعی، اصلاح و رفع می‌شود. به منظور ایجاد امکان برای تهیه رسیدگی و تصویب صورت وضعیت قطعی در مهلت‌های تعیین شده در مفاد قرارداد پیمانکار باید ضمن اجرای کارویس از تمام هریک از اجزای آن نسبت به تهیه متره های قطعی و ارائه آنها به مهندس مشاور برای رسیدگی همراه با صورت مجلس‌ها و مدارک مربوط اقدام نماید. این اسناد باید در صورت وضعیت‌های موقت نیز مورد استفاده قرار گیرد.

- هرگاه به علی صورت وضعیت ارسالی از طرف مهندس مشاور مورد تأیید کارفرما قرار نگیرد، کارفرما پس از وضع کسور تعیین شده در این ماده، تا (مدت تعیین شده در قرارداد) مبلغ صورت وضعیتی را که مهندس مشاور ارسال نموده است به عنوان علی الحساب و در مدت مقرر در قرارداد، در وجه پیمانکار پرداخت می‌کند و صورت وضعیت را همراه با دلایل رد آن، برای تصحیح به مهندس مشاور برمی‌گرداند، تا پس از اعمال اصلاحات لازم در مدت (تعیین شده در قرارداد)، دوباره به شرح یاد شده، برای کارفرما ارسال شود و بقیه مبلغ به ترتیب پیش گفته به پیمانکار پرداخت گردد. در این صورت، مهلت پرداخت مبلغ صورت وضعیت از تاریخی شروع می‌شود که صورت وضعیت تصحیح شده تسلیم کارفرما شود.

- اگر پیمانکار نسبت به صورت وضعیتی که به شرح پیش گفته اصلاح شده است معترض باشد، اعتراض خود را باید کتبی، حداکثر ظرف مدت یک ماه، به کارفرما اعلام می‌کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد.

- اگر پیمانکار در موعد مقرر صورت وضعیت موقت را تهیه و تسلیم مهندس ناظر نکند، مهندس مشاور با تأیید کارفرما و به هزینه پیمانکار اقدام به تهیه آن می‌کند و اقدامات بعدی برای رسیدگی و پرداخت آن را به ترتیب این ماده به عمل می‌آورد. در این حالت، هیچ گونه مسئولیتی از نظر تأخیر در پرداخت صورت وضعیت مربوط متوجه کارفرما نیست.

- در پیمان‌هایی که مشمول تعدیل آحاد بها هستند، پس از تأیید هر صورت وضعیت موقت از سوی کارفرما، پیمانکار صورت وضعیت تعدیل آحاد بها، آن صورت وضعیت را بر اساس آخرین شاخص‌های اعلام شده محاسبه می‌نماید و به منظور بررسی و پرداخت به نحوی که در قرارداد تعیین شده است، برای مهندس مشاور ارسال می‌کند.

- اگر به هر دلیل و غیر از قصور پیمانکار، تعدیل کارکردهای هر نیمه از سال (سه ماهه اول و دوم یا سوم و چهارم) پس

واحد استان گیلان

شبه‌نامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۶۳

از سپری شدن سه ماه از آن (مدت تعیین شده در قرارداد)، با شاخص‌های قطعی، پرداخت شود طبق مفاد قرارداد عمل خواهد شد.

۵-۱-۱۱-۲۳. پرداخت‌های ارزی

هرگاه طبق اسناد و مدارک پیمان، پیمانکار برای بعضی از هزینه‌های اجرایی موضوع پیمان، احتیاج به ارز داشته باشد بدین ترتیب رفتاری شود.

- اگر در اجرای مفاد قرارداد برای استخدام متخصصان خارجی در اسناد و مدارک پیمان، پرداخت ارز از سوی کارفرما تعهد شده باشد، کارفرما ارز مورد نیاز را در مقابل پرداخت معادل ریالی آن از سوی پیمانکار، به نرخ رسمی فروش بانک مرکزی ایران در تاریخ پرداخت، در اختیار پیمانکار قرار می‌دهد، به شرط آنکه در قرارداد آنها قسمتی از حقوق که هیچ‌گاه نباید از (مقدار قید شده در قرارداد) بیشتر باشد، به ارزی پیش‌بینی شده باشد.

- برای تهیه مصالح و تجهیزاتی که در اسناد و مدارک پیمان پرداخت ارز از سوی کارفرما تعهد شده است و باید از خارج کشور وارد شود و در عملیات موضوع پیمان مصرف گردیده و در کار باقی بماند، پیمانکار باید طبق مشخصات تعیین شده در اسناد و مدارک پیمان و با توجه به برنامه زمانی تفصیلی، برای تهیه پروفرمای خرید مصالح و تجهیزات مورد بحث، به طوری که دست کم دارای (قید شده در قرارداد) اعتبار باشد، اقدام نماید. پیمانکار باید با مسئولیت خود، اسناد فروشنده را از لحاظ انطباق مقادیر و مشخصات آنها با اسناد و مدارک پیمان، کنترل نماید و پس از تایید، به مهندس مشاور تسلیم کند. مهندس مشاور، اسناد دریافتی را بررسی می‌کند و پس از تایید، ظرف مدت تعیین شده در قرارداد از تاریخ وصول آنها، نظر کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید. اسناد مربوط به خرید مصالح و تجهیزات پیش‌گفته باید به نام کارفرما صادر شود. کارفرما بر اساس اسناد تأیید شده به حساب پیمانکار اقدام به گشایش اعتبار می‌کند. پیمانکار با نظارت کارفرما، نسبت به ترخیص مصالح و تجهیزات سفارش شده از گمرک، به هزینه خود، اقدام می‌نماید. پس از آنکه مصالح و تجهیزات یاد شده وارد کارگاه شد و بهای آن به صورت کار یا مصالح و تجهیزات پای کار در صورت وضعیت‌ها منظور گردید، پرداخت‌های قبلی که به صورت اعتبار از طرف کارفرما انجام شده است، از طلب پیمانکار کسر می‌شود.

- اگر در اجرای مفاد قرارداد نرخ تسعیر ارز نسبت به نرخ آن در تاریخ تسلیم پیشنهاد قیمت پیمانکار تغییر کند، در صورت افزایش نرخ ارز، تفاوت نرخ تسعیر ارز به حساب بستانکاری پیمانکار منظور می‌شود و در صورت کاهش نرخ ارز به حساب بدهی پیمانکار منظور می‌گردد.

واحد استان گیلان

- تعدیل نرخ کارهای موضوع مفاد قرارداد در صورت شمول تعدیل به این پیمان، تابع مقررات تعدیل خاص طبق دستورالعمل نحوه تعدیل احاد بها که در مورد این پیمان نافذ است، می باشد.

- اگر برای خرید ماشین آلات و ابزار خاصی که برای اجرای کار مورد نیاز است و امکان تهیه آنها در داخل نیست و باید از خارج کشور وارد شود، از سوی کارفرما تسهیلات ارزی در اسناد و مدارک پیمان پیش بینی شده باشد، در این مورد به ترتیب پیش بینی شده عمل می شود. پرداخت هزینه تأمین ماشین آلات و ابزار موضوع این بند، به عهده پیمانکار، و مالکیت آنها، متعلق به پیمانکار است. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱-۱۱-۲۴. تحویل موقت

- پس از آنکه عملیات موضوع پیمان تکمیل گردید و کار آماده بهره برداری شد، پیمانکار از مهندس مشاور تقاضای تحویل موقت می کند و نماینده خود را برای عضویت در هیات تحویل معرفی می نماید. مهندس مشاور، به درخواست پیمانکار رسیدگی می کند و در صورت تأیید ضمن تعیین تاریخ آمادگی کاربری تحویل موقت تقاضای تشکیل هیات تحویل موقت را از کارفرما می نماید. کارفرما به گونه ای ترتیب کار را فراهم می کند که هیات تحویل حداکثر در مدت تعیین شده در قرارداد از تاریخ آمادگی کار که به تأیید مهندس مشاور رسیده است در محل کار حاضر می شود و برای تحویل موقت اقدام نماید. اگر به مهندس مشاور عملیات موضوع پیمان آماده بهره برداری نباشد طرف مدت هفت روز از دریافت تقاضای پیمانکار نواقص و کارهایی را که باید پیش از تحویل موقت تکمیل شود به اطلاع پیمانکار می رساند.

کارفرما تاریخ و محل تشکیل هیات راه اطلاع مهندس مشاور و پیمانکار می رساند و تا تاریخ تشکیل هیات مهندس مشاور برنامه آزمایش هایی را که برای تحویل کار لازم است تهیه و به پیمانکار ابلاغ می کند تا آن قسمت از وسایل را که تدارک آنها طبق اسناد و مدارک پیمان به عهده اوست برای روز تشکیل هیات در محل کار آماده کند. پیمانکار موظف است که تشکیلات لازم را برای هیات تحویل فراهم آورد. آزمایش های لازم به تشخیص و با نظر اعضای هیات در محل انجام می شود و نتایج آن در صورت مجلس تحویل موقت درج می گردد به جز آزمایش هایی که طبق اسناد و مدارک پیمان هزینه آنها به عهده پیمانکار است هزینه آزمایش ها را کارفرما پرداخت می کند. هرگاه هیات تحویل عیب و نقصی در کارها مشاهده نکند اقدام به تنظیم صورت مجلس تحویل موقت می نماید صورت مجلس تحویل موقت رابه همراه نتیجه آزمایش های انجام شده برای کارفرما ارسال می کند و نسخه ای از آن را تا ابلاغ

واحد استان گیلان

از سوی کارفرما در اختیار پیمانکار قرار می دهند کارفرما پس از تایید تحویل موقت عملیات موضوع پیمان را به پیمانکار ابلاغ می نماید.

هرگاه هیات تحویل موقت عیب و نقضی در کارها مشاهده نماید اقدام به تنظیم صورت مجلس تحویل موقت با تعیین مهلتی برای رفع نقص می کند و فهرستی از نقایص و معایب کارها و عملیات ناتمام و آزمایش هایی که نتیجه آن بعداً معلوم می شود را تنظیم و ضمیمه صورت مجلس تحویل موقت می نماید و نسخه ای از آن را به پیمانکار می دهد پس از اعلام رفع نقص از جانب پیمانکار مهندس مشاور به اتفاق نماینده کارفرما دوباره عملیات را بازدید می کند و اگر بر اساس فهرست نقایص تعیین شده هیچ گونه عیب و نقضی باقی نمانده باشد مهندس مشاور صورت جلسه تحویل موقت و گواهی رفع نقایص و معایب را که به امضای نماینده کارفرما مهندس مشاور و پیمانکار رسیده است همراه نتایج آزمایش های خواسته شده برای کارفرما ارسال می کند تا پس از تایید کارفرما به پیمانکار ابلاغ شود اگر به تشخیص کارفرما حضور نماینده او در بازدید از کار و گواهی رفع نقص ضروری نباشد به مهندس مشاور نمایندگی می دهد تا بجای نماینده کارفرما اقدام کند. تاریخ تحویل موقت تاریخ تشکیل هیات در محل و تحویل کار به کارفرماست که در صورت مجلس تحویل موقت درج می شود تاریخ شروع دوره تضمین تاریخ تحویل موقت است به شرط آنکه هیات تحویل هیچ گونه نقضی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهلتی که از طرف هیات تعیین شده است رفع شود اگر زمانی که پیمانکار صرف رفع نقایص می کند بیش از مهلت تعیین شده باشد تاریخ تحویل موقت همان تاریخ تشکیل هیات و تحویل کار به کارفرماست ولی تاریخ شروع دوره تضمین تاریخ رفع نقص است که به تایید مهندس مشاور رسیده باشد.

اگر هیات تحویل موقت دیرتر از موعد مقرر (مدت تعیین شده در قرارداد) از تاریخ آمادگی کار از سوی پیمانکار که به تایید مهندس مشاور رسیده است) در محل حاضر شود برای تحویل موقت اقدام نماید تاریخ تحویل موقت تاریخ تشکیل هیات در محل و تحویل کار به کارفرماست در این حالت اگر هیات نقضی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهلتی که از سوی هیات تعیین شده است رفع شود تاریخ شروع دوره تضمین (مدت قید شده در قرارداد) از تاریخ آمادگی کار از سوی پیمانکار که به تایید مهندس مشاور رسیده است می باشد مگر آنکه زمانی که پیمانکار صرف رفع نقص می کند بیش از مهلت تعیین شده باشد که در این صورت تاریخ شروع دوره تضمین برابر تاریخ رفع نقص که به تایید مهندس مشاور رسیده است منتهای مدت تاخیر تشکیل هیات در محل (مدت تعیین شده در قرارداد) می باشد. کارفرما باید هزینه های حفظ و نگهداری از کار را برای مدت تاخیر در تحویل موقت (مدت تعیین شده در قرارداد) به پیمانکار پرداخت کند.

واحد استان گیلان

- در صورتی که در اسناد و مدارک پیمان برای تکمیل و تحویل موقت قسمت‌های مستقلی از کارزمانهای مجزایی بیش بینی شده باشد یا به نظر کارفرما بهره برداری از قسمت‌های مستقلی از کار پیش از تکمیل کل کار مورد نیاز باشد کارفرما بر رعایت این ماده قسمت‌های پیش گفته را تحویل موقت گرفته و اقدام‌های پس از تحویل موقت مانند آزاد نمودن تضمین انجام تعهدات شروع دوره تضمین تحویل قطعی استرداد کسور تضمین حسن انجام کار را به تناسب آن قسمت از کار که تحویل موقت گردیده است طبق اسناد و مدارک پیمان به صورت مستقل انجام می دهد.

- اگر با توجه به مفاد قرارداد عملیات موضوع پیمان تا حد (مبلغ تعیین شده در قرارداد) مبلغ اولیه پیمان انجام شود ولی کارهای اجرا شده قابل بهره برداری نباشد و پیمانکار برای ادامه کار موافقت نکند کارفرما طبق مفاد پیمان خاتمه می دهد.

- در صورتی که عملیات موضوع پیمان طبق این ماده آماده تحویل موقت شود ولی پیمانکار تقاضای تحویل کار را نکند مهندس مشاور آماده بودن کار برای تحویل موقت را، به کارفرما اعلام می نماید تا کارفرما طبق این ماده برای تشکیل هیات و تحویل موقت کار اقدام کند اگر پس از (مدت تعیین شده در قرارداد) تاریخ ابلاغ کارفرما پیمانکار نماینده خود را برای تحویل موقت معرفی نکند کارفرما با تأمین دلیل به وسیله دادگاه محل نسبت به تحویل موقت موضوع پیمان طبق این ماده اقدام می نماید در این حالت پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی در این مورد ندارد.

- پس از تقاضای پیمانکار برای تحویل موقت در صورتی که آماده بودن کار برای تحویل موقت مورد تایید مهندس مشاور باشد ولی تدارکات لازم برای راه اندازی و انجام آزمایشهای مورد نیاز مانند آب و برق که باید از سوی کارفرما تأمین شود فراهم نباشد نحوه تحویل موقت و تحویل قطعی و آزاد کردن تضمین‌های پیمانکار با رعایت حقوق طرفین پیمان طبق نظر هیات پیش بینی شده در قرارداد می باشد نظر این هیات قطعی و لازم الاجراست.

- پیمانکار موظف است که پس از تحویل موقت تمام وسایل ماشین آلات و ابزار و مصالح اضافی متعلق به خود در محل‌های تحویلی کارفرما ظرف مدت مناسبی که مورد قبول مهندس مشاور باشد از محل‌های یاد شده خارج کند به علاوه پیمانکار باید ظرف مدت معینی که توسط مهندس مشاور تعیین می شود ساختمان‌ها و تاسیسات موقتی را که برای اجرای کار در محل‌های تحویلی کارفرما ساخته است تخریب یا پیاده کند و مصالح و مواد زائد آن را از محل کار خارج و کارگاه را به هزینه خود تمیز کند در غیر این صورت کارفرما می تواند برای خارج نمودن آنها به هرنحوه مقتضی بدارد عمل نماید و هزینه‌های آن را به حساب بدهی پیمانکار منظور دارد. در این صورت، پیمانکار حق اعتراض نسبت به اقدام کارفرما و ادعای ضرورتیان به اموال و داراییهای خود را ندارد. با توجه به اینکه مالکیت ساختمان‌های پیش ساخته و

واحد استان گیلان

شیوهنامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۶۷

مصالح بازیافتی و قطعات پیش ساخته ساختمان‌ها و تاسیسات تجهیز کارگاه که به وسیله پیمانکار در محل‌های تحویلی کارفرما نصب یا احداث شده است متعلق به پیمانکار است، هرگاه تمام یا قسمتی از این ساختمان‌ها و تاسیسات موقت پیمانکار مورد احتیاج کارفرما باشد، با توجه به اینکه در این حالت نباید وجهی بابت برچیدن ساختمان‌ها و تاسیسات یادشده به پیمانکار پرداخت شود، قیمت آن با تراضی طرفین تعیین و به کارفرما فروخته و تحویل می‌شود. (موافقتنامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱-۱۱-۲۵. صورت وضعیت قطعی

پیمانکار باید حداکثر تا یک ماه از تاریخ تحویل موقت، صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده را بر اساس اسناد و مدارک پیمان بدون منظور نمودن مصالح و تجهیزات پای کار تهیه کند و برای رسیدگی به مهندس مشاور تسلیم نماید. مهندس مشاور صورت وضعیت دریافت شده را رسیدگی نموده و ظرف مدت سه ماه برای تصویب کارفرما ارسال می‌نماید. کارفرما صورت وضعیت دریافت شده را ظرف مدت دوماه از تاریخ وصول رسیدگی می‌کند و نظر نهایی خود را ضمن ارسال یک نسخه از آن به پیمانکار اعلام می‌دارد. در صورتی که پیمانکار ظرف مهلت تعیین شده برای تهیه صورت وضعیت قطعی اقدام نکند یا تایید کارفرما، مهندس مشاور به هزینه پیمانکار اقدام به تهیه آن می‌کند و سپس از امضای پیمانکار برای تصویب کارفرما ارسال می‌دارد. در صورتی که پیمانکار از امضای صورت وضعیت خودداری کند مهندس مشاور بدون امضای پیمانکار صورت وضعیت را برای کارفرما می‌فرستد.

در حالتی که پیمانکار، صورت وضعیت را قبلاً امضا نموده است اگر اعتراضی نسبت به نظر کارفرما داشته باشد یا در حالتی که صورت وضعیت را قبلاً امضا نکرده است و نسبت به نظر کارفرما اعتراض دارد، اعتراض خود را حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول صورت وضعیت با ارائه دلیل و مدرک، یکجا به اطلاع کارفرما می‌رساند. کارفرما حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول نظر پیمانکار، به موارد اعتراض رسیدگی می‌کند و قبول یا رد آنها را اعلام می‌نماید. پیمانکار می‌تواند برای تعیین تکلیف آن قسمت از اعتراض خود که مورد قبول کارفرما واقع نمی‌شود طبق مفاد قرارداد اقدام نماید.

در صورتی که پیمانکار ظرف مدت تعیین شده به صورت وضعیت اعتراض نکند صورت وضعیت قطعی از طرف

پیمانکار قبول شده تلقی می‌شود

مقادیر کارها که به ترتیب بالا در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود به تنهایی قاطع است و مأخذ تسویه حساب

واحد استان گیلان

شیوه نامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۶۷

مصالح بازیافتی و قطعات پیش ساخته ساختمان‌ها و تاسیسات تجهیز کارگاه که به وسیله پیمانکار در محل‌های تحویلی کارفرما نصب یا احداث شده است متعلق به پیمانکار است، هرگاه تمام یا قسمتی از این ساختمان‌ها و تاسیسات موقت پیمانکار مورد احتیاج کارفرما باشد، با توجه به اینکه در این حالت نباید وجهی بابت برچیدن ساختمان‌ها و تاسیسات یادشده به پیمانکار پرداخت شود، قیمت آن با تراضی طرفین تعیین و به کارفرما فروخته و تحویل می شود. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱-۱۱-۲۵. صورت وضعیت قطعی

پیمانکار باید حداکثر تا یک ماه از تاریخ تحویل موقت، صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده را بر اساس اسناد و مدارک پیمان بدون منظور نمودن مصالح و تجهیزات پای کار تهیه کند و برای رسیدگی به مهندس مشاور تسلیم نماید. مهندس مشاور صورت وضعیت دریافت شده را رسیدگی نموده و ظرف مدت سه ماه برای تصویب کارفرما ارسال می نماید. کارفرما صورت وضعیت دریافت شده را ظرف مدت دوماه از تاریخ وصول رسیدگی می کند و نظر نهایی خود را ضمن ارسال یک نسخه از آن به پیمانکار اعلام می دارد. در صورتی که پیمانکار ظرف مهلت تعیین شده برای تهیه صورت وضعیت قطعی اقدام نکند یا تایید کارفرما، مهندس مشاور به هزینه پیمانکار اقدام به تهیه آن می کند و سپس از امضای پیمانکار برای تصویب کارفرما ارسال می دارد. در صورتی که پیمانکار از امضای صورت وضعیت خودداری کند مهندس مشاور بدون امضای پیمانکار صورت وضعیت را برای کارفرما می فرستد.

در حالتی که پیمانکار، صورت وضعیت را قبلاً امضا نموده است اگر اعتراضی نسبت به نظر کارفرما داشته باشد یا در حالتی که صورت وضعیت را قبلاً امضا نکرده است و نسبت به نظر کارفرما اعتراض دارد، اعتراض خود را حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول صورت وضعیت با ارائه دلیل و مدرک، یکجا به اطلاع کارفرما می رساند. کارفرما حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول نظر پیمانکار، به موارد اعتراض رسیدگی می کند و قبول یا رد آنها را اعلام می نماید. پیمانکار می تواند برای تعیین تکلیف آن قسمت از اعتراض خود که مورد قبول کارفرما واقع نمی شود طبق مفاد قرارداد اقدام نماید.

در صورتی که پیمانکار ظرف مدت تعیین شده به صورت وضعیت اعتراض نکند صورت وضعیت قطعی از طرف پیمانکار قبول شده تلقی می شود

مقادیر کارها که به ترتیب بالا در صورت وضعیت قطعی منظور می شود به تنهایی قاطع است و مأخذ تسویه حساب

واحد استان گیلان

شیوه نامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۶۹

معایب و نقایص رابه هزینه خودرفع کنند. برای این منظور کارفرما مراتب را با ذکر معایب و نقایص و محل آنها به پیمانکار ابلاغ می کند و پیمانکار باید حداکثر (مدت تعیین شده در قرارداد) پس از ابلاغ کارفرما، شروع به رفع معایب و نقایص کند و آنها را طی مدتی که مورد قبول کارفرماست، رفع نماید. هرگاه پیمانکار در انجام این تعهد قصور ورزد یا مسامحه کند کارفرما حق دارد آن معایب و نقایص را خودش یا به ترتیبی که مقتضی بداند رفع نماید و هزینه آن را به اضافه (درصد تعیین شده در قرارداد) از محل تضمین پیمانکار یا هر نوع مطالبات و سپرده ای که پیمانکار نزد او دارد برداشت نماید.

۵-۱-۱۱-۲۸. بروز حوادث قهری

جنگ، اعم از اعلام شده یا نشده انقلابها و اعتصابهای عمومی، شیوع بیماریهای واگیردار، زلزله، سیل و طغیانهای غیر عادی آتش سوزیهای دامنه دار و مهار نشدنی، طوفان و حوادث مشابه خارج از کنترل دو طرف پیمان که در منطقه اجرای کار وقوع یابد و ادامه کار برای پیمانکار ناممکن سازد جزو حوادث قهری به شمار می رود و در صورت بروز آنها به ترتیب زیر عمل می شود در بروز حوادث قهری هیچ یک از دو طرف مسئول خسارت های وارد شده به طرف دیگر در اثر این حوادث نیست.

- پیمانکار موظف است که حداکثر کوشش خود را برای حفاظت از کارهای اجرا شده که در وضعیت قهری رها کردن آنها منجر به زیان جدی می شود و انتقال مصالح و تجهیزات پای کار به محل های مطمئن و ایمن به کاربرد. کارفرما نیز باید تمام امکانات موجود خود را در محل در حدامکان برای تسریع در این امر در اختیار پیمانکار قرار دهد.

- در مورد خسارت های وارد شده به کارهای موضوع پیمان تأسیسات و ساختمان های موقت ماشین، ابزار آلات، و وسایل پیمانکار به شرح زیر عمل می شود.

(۱) هرگاه خسارت های وارد شده به کارهای موضوع پیمان مشمول بیمه موضوع (قرارداد) باشد برای جبران آن طبق همان مفاد قرارداد اقدام می شود.

(۲) جبران خسارت های وارد شده به ساختمان ها و تأسیسات موقت ماشین آلات و ابزار و وسایل پیمانکار با توجه به مفاد قرارداد به عهده پیمانکار است.

منظور از جبران خسارت های یاد شده در مفاد قرارداد اعاده کارها به صورت پیش از وقوع حادثه است. پس از رفع وضعیت قهری اگر کارفرما اعاده کارها رابه حالت پیش از وقوع حادثه لازم و میسر بداند پیمانکار مکلف است که

واحد استان گیلان

۷۰ / شیوه‌نامه‌های امور مالی و معاملاتی شهرداری‌ها

اجرای کارها را بی‌درنگ آغاز کنند در این صورت تمدید مدت مناسبی برای اعاده کارها به وضع اولیه از سوی پیمانکار پیشنهاد می‌شود که پس از رسیدگی و تایید مهندس مشاور و تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ می‌گردد.

۱۵-۱۱-۲۹. ممنوعیت قانونی

پیمانکار اعلام می‌کند که در موقع عقد پیمان مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوب بیست و دوم دیماه یکهزار و سیصد و سی و هفت نیست و در صورتی که خلاف آن برای کارفرما محزر شود پیمان فسخ و طبق مفاد قرارداد رفتاری می‌شود.

هرگاه ضمن انجام کار تا تحویل موقت پیمانکار به علل زیر مشمول قانون پیش گفته شود:

- تغییراتی که در صاحبان سهام میزان سهام مدیران یا بازرسان شرکت پیمانکار پیش آید.

- تغییراتی که در دستگاه‌های دولت یا کارفرما پیش آید.

در حالت (اول) پیمان فسخ و طبق مفاد قرارداد رفتاری می‌شود. در حالت (دوم) به محض وقوع منع قانونی پیمانکار مکلف است که مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که مانع قانونی رفع نشود کارفرما به پیمان خاتمه می‌دهد و طبق مفاد قرارداد با پیمانکار عمل می‌کند اگر پیمانکار مراتب را به موقع به کارفرما اعلام نکند پیمان فسخ و طبق مفاد قرارداد رفتاری می‌شود. (موافقت‌نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱۱-۳۰. حقوق انحصاری ثبت شده

- پیمانکار کارفرما را در مقابل تمام دعاوی، خسارت‌ها و مطالبات مربوط به نقص احتمالی حقوق ثبت شده تألیفات علائم یا نام‌های تجاری و دیگر حقوق حمایت شده که در اجرای موضوع پیمان ایجاد شود مصون می‌دارد.

- کارفرما تأیید نمی‌نماید که مفاد اسناد و مدارک پیمان به گونه‌ای نیست که موجب نقض حقوق حمایت شده شود. در صورتی که برای پیمانکار معلوم شود که رعایت اسناد و مدارک پیمان ناگزیر در مواردی موجب نقض حقوق حمایت شده می‌گردد باید پیش از هر نوع اقدام در مورد آنها مراتب را به مهندس مشاور اعلام کند تا کارفرما نسبت به انجام تغییرات لازم به گونه‌ای که نقض حقوق حمایت شده بر طرف شود اقدام نماید و نتیجه را به پیمانکار ابلاغ کند.

واحد استان گیلان

۵-۱-۱۱-۳۱. موارد فسخ پیمان

- کارفرمایی تواند در صورت تحقق هر یک از موارد زیر پیمان را طبق مفاد قرارداد فسخ کند.
- ۱) تأخیر در تحویل گرفتن کارگاه از جانب پیمانکار بیش از مهلت تعیین شده در مفاد قرارداد.
  - ۲) تأخیر در ارائه برنامه زمانی تفصیلی به مدت بیش از نصف مهلت تعیین شده برای تسلیم آن.
  - ۳) تأخیر در تجهیز کارگاه برای شروع عملیات موضوع پیمان بیش از نصف مدت تعیین شده در مفاد قرارداد فسخ پیمان در این حالت در صورتی مجاز است، که کارفرما قسمتی از پیش پرداخت را که باید بعد از تحویل کارگاه پرداخت کند پرداخت کرده باشد.
  - ۴) عدم انجام دستور مهندس مشاور برای اصلاح کارهای انجام شده معیوب طبق مفاد قرارداد
  - ۵) انحلال شرکت پیمانکار.
  - ۶) ورشکستگی پیمانکار یا توقیف ماشین آلات و اموال پیمانکار از سوی محاکم قضایی به گونه ای که موجب توقف یا کندی پیشرفت کار شود.
  - ۷) تأخیر بیش از یک ماه در پرداخت دستمزد کارگران طبق مفاد قرارداد
  - ۱۳) هرگاه ثابت شود که پیمانکار برای تحصیل پیمان یا اجرای آن به عوامل کارفرما حق العمل، پاداش یا هدایایی داده است یا آنها یا واسطه های آنها را در منافع خود سهیم کرده است.
- در صورت احراز موارد زیر، کارفرما پیمان را فسخ می کند
- ۱) واگذاری پیمان به شخص ثالث
  - ۲) پیمانکار مشمول ممنوعیت قانونی مفاد قید شده در قرارداد گردد. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱-۱۱-۳۲. اقدامات فسخ پیمان

- در صورتی که به علت بروز یک یا چند مورد از حالت های درج شده در مفاد قرارداد، کارفرما پیمان را مشمول فسخ تشخیص دهد، نظر خود را با ذکر مواردی که به استناد آنها پیمانکار را مشمول فسخ می داند، به پیمانکار ابلاغ می کند.

واحد استان گیلان

واحد استان گیلان

پیمانکار مکلف است که در مدت تعیین شده در قرارداد از تاریخ ابلاغ کارفرما در صورتی که دلائلی حاکی از عدم انطباق نظر کارفرما با موارد اعلام شده داشته باشد مراتب را به اطلاع کارفرما برساند. اگر ظرف مهلت تعیین شده پاسخی از سوی پیمانکار نرسد یا کارفرما دلایل اقامه شده او را مردود بداند کارفرما فسخ پیمان را به پیمانکار ابلاغ می‌کند و بدون احتیاج به انجام دادن تشریفات قضایی، به ترتیب مفاد قرارداد عمل می‌نماید.

- کارفرما تضمین انجام تعهدات و تضمین حسن انجام کار کسر شده را طبق مفاد قرارداد ضبط و به حساب واریز می‌کند و بی درنگ کارگاه تاسیسات و ساختمان‌های موقت مصالح و تجهیزات، ماشین آلات و ابزار و تمام تدارکات موجود در آن را در اختیار می‌گیرد و برای حفاظت آن اقدام لازم معمول می‌دارد. سپس بی درنگ از پیمانکار دعوت می‌کند که ظرف یک هفته نماینده‌ای برای صورت برداری و تهیه صورت مجلس کارهای انجام شده و تمام مصالح، تجهیزات، ماشین آلات و ابزار و تدارکات دیگر که در کارگاه موجود است معرفی نماید. هرگاه پیمانکار از معرفی نماینده ظرف مدت تعیین شده خودداری کند یا نماینده معرفی شده از جانب او در موعد مقرر برای صورت برداری حاضر نشود کارفرما به منظور تأمین دلیل با حضور نماینده دادگاه محل برای صورت برداری اقدام می‌نماید و پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی در این مورد را ندارد پس از صورت برداری پیمانکار بی درنگ طبق مفاد قرارداد اقدام به تهیه صورت وضعیت قطعی از کارهای انجام شده می‌کند.

- کارفرما تاسیسات و ساختمان‌های موقت را که در کارگاه احداث شده و برای ادامه کار مورد نیاز است در اختیار می‌گیرد و بهای آنها را برابر ارزش مصالح و تجهیزات باز یافتی که با توافق دو طرف تعیین می‌شود با توجه به اینکه در این موارد نباید وجهی بابت برچیدن کارگاه به پیمانکار پرداخت شود به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد. اگر تاسیسات و ساختمان‌های پیش گفته در خارج از محل‌های تحویلی کارفرما ایجاد شده باشد کارفرما بهای اجاره آنها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود برای مدتی که به منظور تکمیل کار در اختیار خواهد داشت به پیمانکار پرداخت می‌کند.

- کارفرما می‌تواند ماشین آلات و ابزار و وسایل متعلق به پیمانکار را که در کارگاه موجود است و به تشخیص خود برای اتمام کار مورد نیاز بداند، برای مدت مناسبی که برای جایگزین کردن آنها با ماشین آلات دیگر لازم است در اختیار بگیرد و هزینه اجاره آنها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود به حساب طلب پیمانکار منظور نماید. کارفرما نمی‌تواند بدون موافقت پیمانکار ماشین آلات او را بیش از مدت‌های تعیین شده در زیر در اجاره خود بگیرد.

- کارفرما از مصالح و تجهیزات پای کار آنچه طبق مشخصات بوده و برای اجرای پیمان تهیه شده است قبول می‌کند

شيوه نامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۷۳

و بهای آن را بر اساس نرخ متعارف روز در تاریخ خرید که مورد توافق دو طرف باشد، به حساب طلب پیمانکار منظور می نماید.

- پیمانکار با دریافت ابلاغ فسخ پیمان، بی درنگ فهرست مصالح و تجهیزات سفارش شده برای اجرای کار را همراه با شرایط خرید آنها برای کارفرما ارسال می نماید. کارفرما تا ده روز از دریافت فهرست پیش گفته اقلامی از مصالح و تجهیزات سفارش شده را که مورد نیاز تشخیص می دهد به پیمانکار اعلام می نماید تا پیمانکار قرارداد خرید آنها را به کارفرما منتقل نماید. مبالغی که بابت خرید این مصالح و تجهیزات از سوی پیمانکار تأدیه شده است در مقابل تسلیم اسناد و مدارک آن به حساب طلب پیمانکار منظور می گردد و تأدیه بقیه بهای خرید و هر نوع تعهد مربوط به آنها به عهده کارفرما خواهد بود.

- هر گاه پیمانکار ظرف دو هفته از تاریخ ابلاغ کارفرما به منظور توافق در اجرای مفاد قرارداد حاضر نشود یا توافق بین طرفین حاصل نگردد، کارفرما یک یا چند کارشناس رسمی دادگستری بر اساس مفاد قرارداد انتخاب می نماید. نظر این کارشناس یا کارشناسان برای طرفین قطعی است و حق الزحمه آنان را از کارفرما می پردازد و به حساب بدهی پیمانکار منظور می کند.

- پیمانکار مکلف است که مازاد مصالح و تجهیزات و دیگر تدارکات خود را که در محل های تحویلی کارفرما باقی مانده است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ کارفرما از محل های یاد شده خارج کند. در غیر این صورت کارفرما می تواند برای خارج کردن آنها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نماید و هزینه های آن را به حساب بدهکار پیمانکار منظور دارد. در این حالت پیمانکار نمی تواند نسبت به ضرر و زیان وارد شده به اموال و دارایی های خود دعوایی مطرح نماید.

- از تاریخ ابلاغ فسخ پیمان تا تاریخی که صورت برداریها و ارزیابی طبق این ماده پایان می یابد، نصف هزینه های مربوط به نگهداری و حفاظت کارگاه به عهده کارفرما و نصف دیگر به عهده پیمانکار است. این مدت نباید از سه ماه بیشتر شود در غیر این صورت، هزینه های مربوط به نگهداری و حفاظت کارگاه برای ایام بیش از سه ماه به عهده کارفرماست. (موافقت نامه شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان، نشریه ۴۳۱۱، معاونت دفتر نظام فنی اجرایی، ۱۳۸۸)

۵-۱-۱۱-۳۳. خاتمه پیمان

هر گاه پیش از اتمام کارهای موضوع پیمان، کارفرما بدون آنکه تقصیری متوجه پیمانکار باشد، بنا به مصلحت

واحد استان گیلان

خودیا علل دیگر، تصمیم به خاتمه پیمان بگیرد خاتمه پیمان را با تعیین تاریخ آماده کردن کارگاه برای تحویل که نباید بیشتر از مدت قید شده در قرارداد باشد به پیمانکار ابلاغ می‌کند کارفرما کارهایی را که ناتمام ماندن آنها موجب بروز خطری از جانب مسلم است در این ابلاغ تعیین می‌کند و مهلت بیشتری به پیمانکاری دهد تا پیمانکار بتواند در آن مهلت این گونه کارها را تکمیل کند و کارگاه را آماده تحویل نماید. اقدامات پس از خاتمه دادن پیمان به شرح زیر است:

- کارفرما آن قسمت از کارها را که ناتمام است طبق مقررات درج شده در مفاد قرارداد تحویل قطعی و آن قسمت را که پایان یافته است طبق مقررات تعیین شده در مفاد قرارداد تحویل موقت می‌گیرد اگر معایبی در مورد کارهای ناتمام مشاهده شود پیمانکار مکلف است به هزینه خود در مدت مناسبی که باتوافق کارفرما تعیین می‌شود رفع عیب نماید و سپس تحویل قطعی دهد در صورتی که پیمانکار در مهلت مقرر رفع نقص نکند کارفرما طبق مفاد قرارداد اقدام به رفع نقص می‌نماید. تا حدی که مورد لزوم و درخواست کارفرماست، پیمانکار باید نقشه‌ها، کاتالوگ‌ها، قراردادهای با پیمانکاران جزء و سایر مدارک اجرای کار را تحویل کارفرما دهد.

- صورت وضعیت کارهای انجام شده، طبق مفاد قرارداد تهیه می‌شود.

- در مورد مصالح و تجهیزات موجود و سفارش شده به شرح زیر اقدام می‌شود:

۱) مصالح و تجهیزات موجود در کارگاه که طبق مشخصات فنی بوده و برای اجرای موضوع پیمان تهیه شده است اندازه‌گیری و بهای آنها بر اساس نرخ متعارف روز در تاریخ خرید، که مورد توافق دو طرف باشد، در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود.

۲) پیمانکار با دریافت ابلاغ خاتمه پیمان بی‌درنگ فهرست مصالح و تجهیزات سفارش شده برای اجرای کار را همراه با شرایط خرید آنها برای کارفرما ارسال می‌نماید. کارفرما تا مدت تعیین شده در قرارداد از دریافت فهرست پیش‌گفته، اقلامی از مصالح و تجهیزات سفارش شده را که مورد نیاز تشخیص می‌دهد به پیمانکار اعلام می‌نماید تا پیمانکار قرارداد خرید آنها را به کارفرما منتقل نماید. مبالغی که بابت خرید این مصالح و تجهیزات از سوی پیمانکار تأدیه شده است، در مقابل تسلیم اسناد و مدارک آن به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد و تأدیه بقیه بهای خرید و هر نوع تعهد مربوط به آنها به عهده کارفرما خواهد بود.

۳) پیمانکار باید بی‌درنگ پس از دریافت ابلاغ خاتمه پیمان، تمام قراردادهای خود با پیمانکاران جزء و اشخاص

ثالث را خاتمه دهد. خاتمه قراردادهای خرید مصالح و تجهیزاتی که مورد نیاز کارفرما نیست پس از اعلام نظر کارفرما

طبق مفاد قرارداد، انجام می‌شود.

واحد استان گیلان

شبه‌نامه برگزاری مناقصه در شهرداری / ۷۵

- در صورتی که پیمانکار به منظور اجرای موضوع پیمان، در مقابل اشخاص ثالث تعهداتی کرده است و در اثر خاتمه دادن به پیمان ملزم به پرداخت هزینه و خسارت‌هایی به اشخاص گردد، این هزینه‌ها و خسارت‌ها، پس از رسیدگی و تأیید کارفرما، به حساب بستانکاری پیمانکار منظور می‌شود.

- کارفرما تأسیسات و ساختمان‌های موقتی را که در کارگاه احداث شده است در اختیاری می‌گیرد. بهای این تأسیسات و ساختمانها با در نظر گرفتن پرداختهایی که قبلاً به پیمانکار شده است، با توافق دو طرف تعیین می‌شود و به حساب طلب پیمانکار منظور می‌گردد و بابت آنها وجهی به عنوان برچیدن کارگاه پرداخت نمی‌شود. اگر تأسیسات و ساختمان‌های پیش گفته در خارج از محل‌های تحویلی کارفرما ایجاد شده باشد، کارفرما بهای اجاره آنها را که با توافق دو طرف تعیین می‌شود، برای مدتی که به منظور تکمیل کار در اختیار خواهد داشت به پیمانکار پرداخت می‌کند.

- پیمانکار مکلف است که مازاد مصالح و تجهیزات و دیگر تدارکات خود را که در محل‌های تحویلی کارفرما باقی مانده است، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ کارفرما از محل‌های یاد شده خارج کند در غیر این صورت کارفرما می‌تواند برای خارج کردن آنها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نماید و هزینه‌های آن را به حساب بدهی پیمانکار منظور دارد. در غیر این صورت پیمانکار نمی‌تواند نسبت به ضرروزیان وارد شده به اموال و داراییهای خود دعوی مطرَح نماید.

- در مورد تضمین‌های پیمانکار به ترتیب زیر عمل می‌شود.

(۱) تضمین انجام تعهدات پیمان طبق روش تعیین شده در مفاد قانونی آزاد می‌شود. این تفاوت که آخرین صورت وضعیت موقت موضوع تبصره پیش گفته حداکثر تا یک ماه پس از تحویل کار اعم از قسمت تحویل موقت شده و تحویل قطعی شده با احتساب مصالح پای کار تهیه می‌شود.

(۲) تضمین حسن انجام کار قسمت تحویل موقت شده و قسمت تحویل قطعی شده هر یک جداگانه طبق مفاد قرارداد آزادی می‌شود.

۵-۱۱-۳۴. **تعلیق**

- کارفرما می‌تواند در مدت پیمان اجرای کار را برای یک بار و حداکثر سه ماه برابر مفاد قرارداد معلق کند در این صورت باید مراتب را با تعیین تاریخ شروع تعلیق به پیمانکار اطلاع دهد. در مدت تعلیق پیمانکار مکلف است که تمام کارهای انجام شده مصالح و تجهیزات پای کار تأسیسات و ساختمان‌های موقت را بر اساس پیمان به طور شایسته حفاظت و حراست کند.